

METODOLOŠKO UPUTSTVO

KULTURA

101	METODOLOŠKO UPUTSTVO	101
------------	-----------------------------	------------

Sadržaj

KULTURA	3
Pravni osnov	3
METODOLOŠKE OSNOVE	3
Cilj istraživanja	3
Izvori podataka i obuhvat istraživanja	3
Zaštita individualnih podataka	3
Definicije osnovnih obilježja – indikatora	4
Diseminacija	5

KULTURA

Pravni osnov

Pravni osnov za sprovođenje istraživanja iz oblasti statistike kulture je Zakon o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike ("Službeni list CG", br. 18/12, 47/19 i 23/25) i Godišnji plan zvanične statistike.

METODOLOŠKE OSNOVE

Cilj istraživanja

Osnovni cilj istraživanja iz oblasti kulture jeste da se obuhvate sve ustanove koje se bave djelatnošću kulture, ustanove kulture kao pravna lica koja su osnovana radi obavljanja kulturne djelatnosti kojom se obezbjeđuje ostvarivanje prava građana, kao i ostvarivanje interesa u oblasti kulture.

Statistika kulture prikuplja, obrađuje i publikuje podatke o pozorištima, bioskopima, elektronskim medijima, bibliotekama, muzejima, galerijama, muzejskim zbirkama i arhivima.

Izvori podataka i obuhvat istraživanja

Podaci koji se odnose na kulturu dobijeni su putem redovnih statističkih istraživanja sa različitim periodikom. *Godišnjim izvještajima* obuhvaćeni su bioskopi, pozorišta, radio i TV emiteri. *Dvogodišnjim* i *trogodišnjim* izvještajima obuhvaćene su biblioteke, muzeji, arhivi, organizacije za fizičku kulturu.

Podaci koji se odnose na statistiku elektronskih medija dobijaju se na osnovu Sporazuma o saradnji koji je potpisan između Uprave za statistiku i Agencije za elektronske medije. Cilj ovog Sporazuma je proizvodnja statistike elektronskih medija, kao i uspješan razvoj sistema zvanične statistike u cilju smanjenja opterećenja izvještajnih jedinica, korišćenjem dostupnih administrativnih podataka iz oblasti kulture.

Zaštita individualnih podataka

Zakonom o zvaničnoj statistici i sistemu zvanične statistike izvještajne jedinice su dužne da daju podatke u zahtijevanoj formi. Individualni podaci dobijeni istraživanjem su zaštićeni i koriste se isključivo u statističke svrhe.

Definicije osnovnih obilježja – indikatora

Elektronski medij (*linearna AVM usluga*) je radijski ili televizijski program koji predstavlja skup informacija u vidu slike i/ili tona ili njihove kombinacije (audio-vizuelni sadržaj) organizovanih u jednu cjelinu, pod zajedničkim nazivom, sa ciljem informisanja i zadovoljavanja kulturnih, obrazovnih, socijalnih i drugih potreba javnosti, kojom se omogućava simultano slušanje i/ili gledanje programskih sadržaja na osnovu programskog rasporeda/šeme.

AVM usluga je usluga koja je pod uređivačkom odgovornošću pružaoca usluge, čija je osnovna namjena emitovanje programa za informisanje, zabavu ili obrazovanje opšte javnosti putem elektronskih komunikacionih mreža, a može biti u obliku elektronskog medija (radijski ili televizijski program), AVM usluge na zahtjev i komercijalne audiovizuelne komunikacije;

Pružalac AVM usluge je pravno ili fizičko lice koje ima uređivačku odgovornost za izbor sadržaja AVM usluge i organizaciju njenog pružanja;

Emiter je pružalac AVM usluge koji je registrovan za radio i televizijsku djelatnost i kome je, u skladu sa ovim zakonom, izdato odobrenje za emitovanje televizijskog i/ili radijskog programa.

Biblioteka je sređena zbirka štampanog, pisanog ili drugim sredstvima umnoženog materijala (knjiga i brošura) i drugih dokumenata, uključujući i grafičke i audio-vizuelne, koji su pristupačni stanovništvu u cilju njegovog informisanja, istraživanja, obrazovanja i kulturnog uzdizanja uopšte. Kod biblioteka su obuhvaćene: nacionalne biblioteke, biblioteke visokoškolskih ustanova, specijalne biblioteke, opšte naučne biblioteke i narodne biblioteke koje imaju najmanje 250 primjeraka knjiga i brošura, listova (novina) i časopisa, bez obzira na to da li su samostalne ili u sastavu druge biblioteke ili druge ustanove preduzeća.

Bioskop je sala ili otvoreni prostor opremljen uređajima za javno prikazivanje filmova. U organizacionom pogledu bioskop može biti samostalno preduzeće ili jedinica u sastavu preduzeća za prikazivanje filmova. Bioskopi mogu biti stalni (u određenoj sali), ljetnje bioskopske bašte i pokretni (putujući).

Muzej je ustanova koja sistematski prikuplja, naučno obrađuje, čuva i izlaže predmete iz oblasti prirodne, duhovne i materijalne kulture. Umjetničke galerije prikazane su kao umjetnički muzeji.

Arhiv je ustanova u kojoj se trajno čuva, stručno obrađuje i daje na korišćenje arhivska građa. Opšti arhiv obavlja arhivske poslove na arhivskoj građi iz svih područja društvene djelatnosti.

Profesionalno pozorište je samostalna kulturno-umjetnička ustanova sa stalnim profesionalnim ansamblom. Profesionalnim pozorištem se smatra i eksperimentalno pozorište, ako ima zasebnu upravu.

Amatersko pozorište je društveno kulturno-umjetnička ustanova u čijem su ansamblu pretežno glumci amateri, a organizaciono je samostalno ili u sastavu kulturno-umjetničkog društva, doma kulture ili druge ustanove-preduzeća.

Dječije pozorište je kulturno-umjetnička ustanova koja redovno daje predstave za djecu, a obuhvaćena su i pozorišta lutaka. Nijesu obuhvaćene sekcije dječije radio drame, lutkarske sekcije pri kulturnim društvima, kao ni pojedine grupe djece pri školama koje povremeno daju predstave za djecu.

Izdavačka djelatnost obuhvata izdavanje knjiga, brošura i periodike – listove i časopise. Nacionalna biblioteka Crne Gore „Đurđe Crnojević” sa Cetinja postaje nacionalni bibliografski

centar, kao i ISBN i ISSN centar za Crnu Goru, koji izdavačima dodjeljuje međunarodne standardne brojeve za knjige i periodične publikacije.

Kod knjiga i brošura za jedinicu je uzeto djelo-naslov, a ne knjiga-sveska.

Listovi (novine) su periodične informativne publikacije koje donose aktuelnosti političkog, privrednog, naučnog, umjetničkog i sportskog karaktera.

Časopis je periodična publikacija koja izlazi pod istim naslovom, u više ili manje određenim intervalima jednog neograničenog perioda, i tretira pitanja od opšteg interesa ili uske specijalnosti, kao što su politika, privreda, kultura, tehnika, sport, moda i dr.

Diseminacija

Objavljivanje podataka se vrši u skladu sa Kalendarom objavljivanja statističkih podataka Uprave za statistiku, prema unaprijed definisanom datumu i načinu objavljivanja podataka.

Publikovani podaci dostupni su korisnicima u vidu statističkih publikacija (Statistički godišnjak, Žene i muškarci u Crnoj Gori, Crna Gora u brojkama).